Kasvatus- ja koulutuslautakunta/Esityslista

Aika 17.11.2026 klo 17:00 -

Paikka Kokoushuone Jaakko, hallintotalo, Torikatu 19 A, 2. krs.

Käsiteltävät asiat


| Asia | Otsikko | Sivu |
|---|---|---|
| 79 | Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus | 2 |
| 80 | Pöytäkirjantarkastajien valinta | 3 |
| 81 | Nuorisopalveluiden palveluverkkokuvaus ja nuorisotyön perussuunnitelma | 4 |
| 82 | Kasvatus- ja koulutuslautakunnan taksat ja tilavuokrat 2027 | 8 |
| 83 | Maksu peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuksesta heinäkuun ajalta toistaiseksi 1.7.2027 alkaen | 10 |
| 84 | Viranhaltijapäätökset | 13 |

**79**
**Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

KAKOLK 17.11.2026

Puheenjohtaja päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

**Päätös**:

**80**
**Pöytäkirjantarkastajien valinta**

KAKOLK 17.11.2026

**Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:**
Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää

valita pöytäkirjantarkastajiksi Sari Kainulaisen ja Milena Variksen.

**Päätös**:

**81**
**Nuorisopalveluiden palveluverkkokuvaus ja nuorisotyön perussuunnitelma**

KAKOLK 17.11.2026
1916/00.01.02.06/2026

Joensuun kaupungin vuoden 2026 talousarviokirjan koulutus- ja nuorisopalveluiden kuvaukseen ja keskeisiin toimenpiteisiin kirjattiin: ”Selvitetään nuorten tila- ja toimintatarpeet kaupunginosissa.”

Joensuun kaupungin nuorisopalveluiden palveluverkkokuvaus kuvaa laajasti nuorisopalveluiden palveluverkon tilaa. Nuorisopalveluiden toiminnot on jaettu viiden otsikon alle:

- Alueellinen nuorisotyö
- Harrastukset ja kerhot
- Nuorisovaltuusto
- Liikkuva nuorisotyö ja Ankkuri-yhteistyö
- Etsivä nuorisotyö ja nuorten työpajatoiminta

Lisäksi palveluverkkokuvaus sisältää arvion kehittämistarpeista sekä uuden nuorisotilan perustamisen kustannusarvion.

Nuorisopalveluiden palveluverkkokuvaus täydentää nuorisotyön perussuunnitelmaa.

**Nuorisotyön perussuunnitelma**

Nuorisotyön perussuunnitelma on nuorisopalveluiden oma strateginen ja pedagoginen asiakirja, jossa määritellään, mitä nuorisotyö on, miksi sitä tehdään, mitä tavoitteita sillä on ja millä työmuodoilla tavoitteisiin pyritään. Joensuun nuorisotyön perussuunnitelma määrittää, kenelle ja miten nuorisotyötä tehdään.

**Alueellinen nuorisotyö**

Alueellisella nuorisotyöllä viitataan pääasiassa nuorisotilatyöhön. Nuorisotiloissa tarjotaan monipuolisia harrastus- ja osallistumismahdollisuuksia, kuten pelaamista, peliturnauksia, tapahtumia, teemailtoja, musiikkitoimintaa sekä tietokoneiden ja pelikonsoleiden käyttöä. Nuorisotiloja Joensuussa on kymmenen:

- Nuorisokeskus Whisper (kauppakeskus Iso Myy)
- Sirkkalan liikkumiskeskus
- Rantakylän nuorisotila Bobo
- Reijolan nuorisotila
- Hammaslahden nuorisotila Käpälämäki
- Enon nuorisotila
- Uimaharjun nuorisotila Noke
- Heinävaaran nuorisotila

- Kiihtelysvaaran nuorisotila
- Tuupovaaran nuorisotila
-

Alueellisessa nuorisotyössä työskentelee vakituisesti 14 henkilöä sekä heidän lisäkseen kaksi hanketyöntekijää ja kaksi oppisopimusopiskelijaa.

Vuoden 2025 tilastojen mukaan eniten kävijöitä toimintakertaa kohti on ollut Nuorisokeskus Whisperissä: 110 nuorta. Vastaavasti vähiten nuoria on ollut Kiihtelysvaaran nuorisotilalla: 13–14 kävijää toimintakertaa kohti. Luvut ovat keskiarvoja.

**Harrastukset ja kerhot**

Nuorisopalvelut järjestävät ja koordinoivat monipuolista harrastustoimintaa. Toimintaa järjestetään muun muassa Harrastamisen Suomen mallin, Opetushallituksen kerhorahan sekä Lupa- ja valvontaviraston paikallisen harrastustoiminnan tuella. Esimerkiksi Harrastamisen Suomen mallin kerhoja järjestetään yhteensä 156 kerhotuntia viikossa lukuvuoden ajan. Kerhotoiminnassa huomioidaan ne alueet, joilla muuta harrastustoimintaa on vähän.

**Nuorisovaltuusto**

Joensuun nuorisovaltuusto on lakisääteinen nuorten vaikuttamistoimielin, joka toimii puoluepoliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumattomana osana kaupungin osallistumis- ja vaikuttamisrakenteita. Nuorisovaltuustoon kuuluu 20 varsinaista jäsentä sekä 20 varajäsentä, ja sen toimikausi on kaksi vuotta.

**Liikkuva nuorisotyö ja Ankkuri-yhteistyö**

Liikkuvassa nuorisotyössä työntekijät jalkautuvat julkisiin ja puolijulkisiin tiloihin, joissa nuoret viettävät aikaansa. Liikkuvassa nuorisotyössä työskentelee osa-aikaisesti kaksi työntekijää, joista toinen tekee liikkuvan työn lisäksi Ankkuri-nuorisotyötä ja toinen nuorisovaltuustotyötä.

Ankkuritiimi on moniammatillinen toimintamalli, jonka tavoitteena on ennaltaehkäistä nuorten rikollista toimintaa sekä kohdata rikoksilla oireilevia nuoria. Ankkuritiimi on poliisin koordinoimaa toimintaa, jossa ovat mukana nuorisotyöntekijä 20 prosentin työpanoksella sekä sosiaalityöntekijä.

**Etsivä nuorisotyö ja nuorten työpajatoiminta**

Etsivä nuorisotyö tukee nuoria, jotka ovat haavoittuvassa elämäntilanteessa. Haasteet voivat liittyä esimerkiksi koulupoissaoloihin, päihteiden käyttöön, yksinäisyyteen tai psyykkiseen hyvinvointiin. Toiminnan tavoitteena on tarjota matalan kynnyksen tukea, turvallisia kasvuympäristöjä sekä mahdollisuuksia kiinnittyä yhteisöihin, harrastuksiin ja muihin hyvinvointia edistäviin palveluihin. Etsivässä nuorisotyössä Joensuun kaupungilla työskentelee kuusi työntekijää.

Nuorten työpajatoiminnan tehtävänä on valmennuksen avulla parantaa nuoren valmiuksia päästä koulutukseen, suorittaa koulutus loppuun ja päästä avoimille

työmarkkinoille tai muuhun tarvitsemaansa palveluun. Nuorten työpajatoiminta ostetaan Nuorisoverstas ry:ltä.

**Alueellisen nuorisotyön kattavuus, tarpeet ja uuden nuorisotilan kustannukset**

Alueellisen nuorisotyön kattavuutta on tarkasteltu kouluittain. Kouluja, joista viiden kilometrin säteellä ei ole nuorisotilaa tai joiden lähellä sijaitsevassa tilassa ei järjestetä toimintaa alakoululaisille, on kuusi: Iiksenvaaran, Karsikon, Marjalan, Nepenmäen alakoulun, Noljakan ja Suhmuran koulut. Kaikkien yläkoulujen samoin kuin suurimman osan alakouluista läheisyydessä on nuorisotila.

Alueet, joilla asuu paljon lapsia ja nuoria ja joilla ei ole nuorisotilaa, ovat Karhunmäen, Karsikon, Marjalan, Nepenmäen, Noljakan ja Utran asuinalueet. Kaikilla näillä alueilla koetaan tarvetta nuorisotilalle. Alueista Marjala ja Noljakka ovat kauimpana nuorisotiloista. Noljakan koululta lähimpään nuorisotilaan on lähes kuusi kilometriä ja Marjalan koululta yli seitsemän kilometriä. Karhunmäen koululta Reijolan nuorisotilalle on noin neljä kilometriä, ja Sirkkalan liikkumiskeskus sijaitsee alueen yläkoululaisten koulun vieressä. Nepenmäen koululta Whisperiin on alle kolme kilometriä sekä Karsikosta Sirkkalaan ja Whisperiin noin kaksi kilometriä.

Uuden nuorisotilan perustamisen kustannukset muodostuvat henkilöstökustannuksista, ICT-laitteista ja toimintaan käytettävistä määrärahoista. Lisäksi tilan perustamiseen tarvitaan kertaluonteinen investointimääräraha. Tilakustannuksia on vaikea arvioida etukäteen, mutta esimerkiksi toimimalla alueen koulun tiloissa ne voidaan pitää pieninä.

Toiminta kahdella työntekijällä maksaa ilman tilakustannuksia noin 100 000 euroa vuodessa. Tilan perustamiseen on syytä varata 10 000–30 000 euroa.

**Yhteenveto ja johtopäätökset**

Nuorisopalveluiden toiminta pyrkii kattamaan alueellisesti koko Joensuun ja vastaamaan 10–28-vuotiaiden erilaisiin palveluntarpeisiin.

Osassa nuorisotiloista on todella paljon kävijöitä ja toisissa vastaavasti vähän. Nuorisotilatoimintaa täydennetään harrastuksilla kaikilla alueilla. Uusien nuorisotilojen perustaminen vaatisi etenkin lisää henkilöstöresursseja ja tiloja toiminnalle.

Merkittävin nuorisotyön kehittämistarve on liikkuvassa nuorisotyössä ja Ankkuri-yhteistyössä. Näillä toiminnoilla voitaisiin vastata eri alueilta nouseviin ei-toivottuihin ilmiöihin. Kehittämällä Ankkuri-yhteistyötä ja lisäämällä poliisin kanssa tehtävän yhteistyön resursseja olisi mahdollista tehostaa työskentelyä rikoksilla oireilevien nuorten parissa ja ohjata nuoria varhaisessa vaiheessa kaidalle polulle.

Nuorisopalveluiden palveluverkkokuvaus ja nuorisotyön perussuunnitelma liitteenä.

Valmistelijat: nuorisopäällikkö, koulutus- ja nuorisojohtaja

**Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:**
Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää

merkitä asian tiedoksi.

**Päätös:**

Liitteet
1 Nuorisopalveluiden palveluverkkokuvaus 2026
2 Joensuun nuorisotyön perussuunnitelma

**82**
**Kasvatus- ja koulutuslautakunnan taksat ja tilavuokrat 2027**

KAKOLK 17.11.2026
1917/02.05.00.01.01/2026

Joensuun kaupungin hallintosäännön luvun 4, §:n 11 mukaan kasvatus- ja koulutuslautakunnan ratkaisuvaltaan kuuluu muun muassa päättää vastuualueella perittävistä maksuista ja taksoista kaupunginvaltuuston hyväksymän maksu- ja taksapolitiikan yleisperusteiden mukaisesti.

Vuoden 2027 talousarvion mukaan lautakunta päättää taksojen ja maksujen korotuksista vuosittain.

Kunta-alan kustannusmuutosta kuvaavan peruspalvelujen hintaindeksin muutos vuodelle 2027 on 3,5 %. Kaupungin päätösvallassa olevien maksuja korotetaan siten, että taksojen ja maksujen korotusten kokonaisvaikutus on 3 %.

Varhaiskasvatuksen ja koulutuspalvelujen osalta hintojen korotukset kohdistuvat koko hinnastoon ollen keskimäärin 3 %.

Nuorisopalvelujen käyttömaksujen yhteydessä hyväksytään myös vuorojen myöntämisperusteet sekä käyttösäännöt. Hinnaston korotukset ovat keskimäärin 3 %.

Kaupungilla on pitäjissä kokoustiloja, joita joensuulaiset yleishyödylliset yhdistykset ovat voineet käyttää maksutta. Käytäntöä haluttiin laajentaa ja kaupunki käynnisti tilapilotin 1.4.2025. Pilotin tarkoituksena on kokeilla laajemmin kaupungin tilojen yhteiskäyttöä järjestöjen kanssa. Joensuulaiset yleishyödylliset yhdistykset voivat varata pilotissa mukana olevia tiloja arki-iltaisin tai tilojen aukioloaikoina maksutta. Tiloissa järjestettävän toiminnan tulee olla yleishyödyllistä, osallistujille maksutonta ja suunnattu joensuulaisille. Toiminta, johon liittyy pääsymaksu, kausimaksu tai kuukausimaksu, ei kuulu ilmaiskäytön piiriin. Tilapilotin tilojen käytön periaatteet perustuvat harkinnanvaraisuuteen. Tarkemmat tiedot löytyvät kaupungin tilavaraussivusto Tilavasta. Kasvatus- ja koulutuspalvelujen tiloista pilotissa mukana ovat:

- Enon koulu (monikäyttötila/ruokala ja kokouskäyttöön soveltuvat luokkatilat, tarkemmat tiedot Tilavassa)
- Jukolan päiväkodin liikuntasali
- Karsikon koulun violetin solun aulatila
- Hammaslahden nuorisopalvelujen tilat

Kokemukset pilotista ovat olleet positiivisia, ja pilottia laajennetaan vuonna 2027 seuraaviin tiloihin:

- Reijolan yhteisötalon monitoimitila ja yhteisösali
- Uimaharjun nuorisotila
- Rantakylän nuorisotila

Valmistelija: talouspäällikkö, taloussuunnittelija

**Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:**
Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää

- hyväksyä varhaiskasvatus- ja koulutuspalvelujen tiloista ulkopuolisilta perittävät maksut sekä myöntämisperusteet ja ehdot 1.1.2027 alkaen liitteen mukaisesti,

- hyväksyä nuorisopalvelujen hinnaston maksut sekä myöntämisperusteet ja ehdot 1.6.2027 alkaen liitteen mukaisesti.

**Päätös:**

Liitteet
3 Varhaiskasvatus- ja koulutuspalvelujen tiloista ulkopuolisilta perittävät maksut 1.1.2027 alkaen
4 Nuorisopalvelujen käyttömaksut, vuorojen myöntämisperusteet sekä nuorisotilojen käyttösäännöt 1.6.2027 alkaen

**83**
**Maksu peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuksesta heinäkuun ajalta toistaiseksi 1.7.2027 alkaen**

KAKOLK 17.11.2026
379/02.05.00.01.01/2025

Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 10 §:n mukaan peruuttamatta jätetystä huoltajien loman ajaksi varatusta varhaiskasvatuksesta voidaan periä maksu. Laki toteaa: *Jos lapsen huoltajat varaavat lapselle varhaiskasvatuspaikan lomansa ajaksi eivätkä peruuta sitä, voidaan peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuspaikasta periä puolet tämän lain mukaan määräytyvästä kuukausimaksusta. Vaikka perheen tulot olisivat niin pienet, ettei lapselle ole määrätty kuukausimaksua, voidaan tässä momentissa tarkoitetulla tavalla käyttämättä jätetystä varhaiskasvatuksesta kuitenkin periä puolet 7 §:n mukaisesta pienimmästä perittävästä maksusta.*

Huoltajien tekemien varausten mukaan vahvistetaan henkilökunnan lomat, tilataan siivous- ja ruokapalvelut sekä päätetään, mitkä toimipaikat pidetään auki lomien aikana. Lomien ajaksi lapsille tehdään varauksia huomattavasti enemmän, kuin heitä todellisuudessa on yksiköissä paikalla eli kaikista poissaoloista ei ilmoiteta. Tämä aiheuttaa sen, että lomien ajaksi varataan liikaa ruoka-annoksia ja henkilöstöresurssia, joista aiheutuu varhaiskasvatukselle turhia kuluja.

Lokakuussa 2026 Kuntaliiton toimesta tuli esille (sähköposti 12.10.2026), että apulaisoikeuskansleri on tehnyt 19.3.2020 ratkaisun liittyen varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain 10 §:n soveltamiseen (Dnro OKV/714/1/2018). Apulaisoikeuskansleri oli pyytänyt asiasta lausunnon myös Opetus- ja kulttuuriministeriöltä (4.10.2019). Lausunnossaan OKM totesi, että varhaiskasvatuksessa asiakasmaksu peritään pääsääntöisesti 11 kuukaudelta. Asiakasmaksulaissa säädetään myös varhaiskasvatuksesta perittävistä enimmäismaksuista. Kunnat voivat lain asettamien enimmäismaksujen rajoissa kuitenkin suunnitella ja toteuttaa omia maksujärjestelmiä, mutta maksu ei missään tilanteessa saa ylittää sitä asiakasmaksua kuukaudessa, mikä perheelle lain mukaan määrättäessä tulisi. Kyseisessä pykälässä (10 §) todettu maksu on tarkoitettu perittäväksi kahdennentoista kuukauden maksun sijaan, ei maksun lisäksi. Apulaisoikeuskansleri lausuu asiaan liittyvässä ratkaisussaan, että laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 10 § tulee soveltaa oikein ja asiakkailta perityt maksut, jotka eivät perustu lakiin, on hyvitettävä. Apulaisoikeuskansleri lähetti myös OKM:lle päätöksensä ja pyysi harkitsemaan, olisiko aihetta selkiyttää asiakasmaksulain säännöksiä.

Koska Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksen hallinto on virheellisen laintulkinnan perusteella määrännyt asiakkaille lakiin perustumattomia maksuja, tulee nämä virheet korjata. Asiakkaille kuuluu palauttaa väärin perityt lisämaksut kesä- ja elokuulta 2025 (514,50 €) sekä kesäkuulta 2026 (1 404 €). Kesä- ja elokuulta 2025 ja kesäkuulta 2026 on perheiltä peritty lomansa ajaksi perumatta jätetyistä varhaiskasvatuspaikoista lisämaksu, joka on ollut puolet perheelle määritellystä kuukausimaksusta. Lisämaksu on

peritty virheellisesti perheille määrätyn kuukausimaksun lisäksi. Heinäkuulta 2025 ja heinäkuulta 2026 lisämaksut on peritty oikein.

Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksessa ehdotetaan otettavaksi käyttöön maksuttoman kuukauden eli heinäkuun ajaksi toistaiseksi seuraava käytäntö: Jos lapsen huoltajat varaavat lapselle varhaiskasvatuspaikan heinäkuussa lomansa ajaksi eivätkä peruuta sitä määräajassa, peritään peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuspaikasta puolet varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain mukaisesta kuukausimaksusta. Tämä käytäntö koskee vähintään yhtä kalenteriviikon pituista ajanjaksoa (päivätaloissa ma-pe ja vuorohoidossa ma-su). Jos lapsen edellä mainittua vähintään yhden kalenteriviikon ajaksi varattua varhaiskasvatusta ei käytetä, tulee se perua viimeistään 14 kalenteripäivää ennen varauksen alkua. Tästä peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuksesta peritään puolet kuukausimaksuksi määritellystä asiakasmaksusta, jos kyseessä on vähintään yhden kalenteriviikon pituinen ajanjakso (päivätaloissa ma-pe ja vuorohoidossa ma-su). Jos asiakasmaksu on 0,00 euroa, peritään asiakkaalta puolet varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain mukaisesta pienimmästä perittävästä maksusta (32 € : 2 = 16 €). Lisämaksu peritään vain heinäkuulta, joka on Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksessa maksuton kuukausi, jos lapsi on ollut koko toimintavuoden varhaiskasvatuksessa. Lisämaksu on mahdollista periä vain maksuttoman kuukauden ajalta.

Huoltajien on tehtävä peruutus kirjallisesti sähköpostilla yksikön/päivystävälle johtajalle (viimeistään 14 kalenteripäivää ennen varauksen alkua). Lisämaksu on ulosottokelpoinen (laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista, 19 §). Tällä toistaiseksi käyttöön otettavalla lisämaksulla halutaan vahvistaa Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksen toimintamallia Älä varaa varalta. Jokaiselle lapselle löytyy kyllä heinäkuussa varhaiskasvatuspaikka, jos perheelle tulee äkillinen hoidontarve eli huoltajien ei tarvitse varata varhaiskasvatuspaikkaa varalta.

Valmistelija: varhaiskasvatusjohtaja

**Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:**
Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää

että huoltajilta peritään lisämaksu maksuttoman kuukauden ajalta eli heinäkuulta lomansa ajaksi peruuttamatta jätetystä varhaiskasvatuspaikasta, joka on puolet kuukausimaksuksi määritellystä asiakasmaksusta. Jos asiakasmaksu on 0,00 euroa, peritään asiakkaalta puolet varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain mukaisesta pienimmästä perittävästä maksusta. Käytäntö koskee vähintään yhden kalenteriviikon eli päivätaloissa ma-pe ja vuorohoidossa ma-su huoltajan heinäkuussa lomansa ajaksi varattua varhaiskasvatusjaksoa. Tarpeeton varaus tulee perua viimeistään 14 kalenteripäivää ennen varauksen alkua sähköpostilla yksikön/päivystävälle johtajalle. Lisämaksu on ulosottokelpoinen. Lisämaksu voidaan näin periä vain maksuttoman kuukauden ajalta. Tämä menettelytapa otetaan käyttöön 1.7.2027 toistaiseksi.

Lisäksi lautakunta päättää, että perheiltä väärin perityt lisämaksut kesä- ja elokuulta 2025 sekä kesäkuulta 2026 palautetaan.

**Päätös:**

**84**
**Viranhaltijapäätökset**

KAKOLK 17.11.2026
81/00.02.01.01/2026

| | |
|---|---|
| Koulutus- ja nuorisojohtaja | 04.11.2026 § 90 |
| Varhaiskasvatusjohtaja | 27.10.2026 § 43, 44 |
| | 04.11.2026 § 45 |
| | 06.11.2026 § 46 |

Viranhaltijapäätökset oheismateriaalina sähköisessä kokouksessa.

**Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:**
Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää

merkitä tiedokseen, eikä ota kuntalain 92 §:n nojalla kasvatus- ja koulutuslautakunnan käsiteltäväksi.

**Päätös:**

Oheismateriaali
Ei-julkinen asiakirja
Ei-julkinen asiakirja
Ei-julkinen asiakirja
Ei-julkinen asiakirja
Ei-julkinen asiakirja